

Ég meini það

Rakel Helmsdal,
ríðhöfundur, skrifar:

Tankaeksperiment

Fyrir einum mánað síðan var ég á sjónleikarastevnu hjá Maf. Það fyrsta, sum fór fram á hesi stevnu, var ein sera áhugaverður pallborðsfundur, sum tíverri ekki var opin fyrir almenninginum og fjölmiðlunum. Sum vera man varð nógv tósad um sjónleik á hesum fundinum, og nógv áhugaverð sjónarmið vörðu lögð fram, men það, sum hefur mín áhuga í hesum föri, eru nokkur orð ein góður maður úr Fuglafirði kom við.

Hann segði frá, at hvønn morgun, tá hann fór upp, tendarði hann norska útvarpið, og har var tíðindaflutningurinn byttur upp á henda hátt: fyrst 10 mín. av vanligum tíðindum um politikk og katastrofur, síðani 10 mín. av ítrottartíðindum, og síðani 10 mín. av mentanartíðindum. Tanki hansara við at fortelja okkum hetta, var sjálvandi hesin: Um tú skalt skapa áhuga fyrri nøkrum, so noyðist tú at upplýsa um það, og upplýsir tú t.d. meira um mentan enn um nakað annað, ja, so er stórri tjansur fyrri, at fólk sum heild fáa stórri áhuga fyrri mentan enn fyrri nøkrum øðrum. Ja, og er það, sum í okkara föri, ítrottur, tíðindaflutningurinn leggur størst dent á, ja, so er það ítrotturinn, sum flest fólk ganga upp í.

Nú er það ikki, tí eg (enn einaferð) ætli at leggja eftir ítrottinum, - það er jú onki galið við ítrotti. Það er heldur tíðindaflutningurinn og ræðingarnar, eg hugsi um. Taka vit t.d. útvarpið, ja, so er hvønn dag á dögurda ein fastur táttur um ítrott, sum ofta varir líka leingi, ja, onkuntið longri enn öll hini tíðindini, ið eru politikkur, katastrofur og mentan og alt hitt tilsamans. Prosentparturin av mentanartíðindum kann næstan mást í promillum. Það sama ger seg runt roknað galdandi fyrri bæði blöð og sjónvarp. Blöðini hava kanska eitt sindur hægri prosentbyti, sjónvarpið helst eitt sindur minni, men fakta er, at mentanin ikki rættiliga hevur nakað „soluvirði“ í tíðindahöpi. Og það er neyðugt at undirstrika, at av øllum, sum fjölmiðlarnir koma við, er það tíðindaflutningurinn, sum hevur størst ávirkan á fólk.

Ja, nú eru það nokk meira enn ein, sum sigur, at eru tað so fá mentanartíðindi, so er tað tí, at tað er so lítið, sum hendir á hasum økinum. Men soleiðis er tað bara ikki. Tað hendir ein rúgvá, hóast tíðindi um tað ikki koma fram. Og her er tað so, at vit koma til mitt tankaexperiment:

Latum okkum nú siga, at fjölmiðlarnir frá t.d. 1. januar ár 2000 avgjördu, at nú skal tíðin/plássid í tíðindunum bytast demokratiskt millum vanlig tíðindi, mentan og ítrott, t.d. 10 mín. í part hvørja ferð. Sjálvandi noyðast fjölmiðlarnir at gera meira uppsøkjandi arbeiði viðvíkjandi mentanini. Tey noyðast at fortelja um tær bókurnar sum koma út eitt sindur meira enn bara ein setning og hvussu nógvær blaðsíður, hon er. Tey fara t.d. at vera noyð at senda brot úr konsertum, líkasum brot úr fótboldsdystum. Tey mugu verða líka áhugað í framsýningini hjá N.N., sum í at N.N. hevur skorað móti tí og tí.

Men tað skuldi álvaratos ikki verið ómöguligt. Tað, sum so vildi verið áhugavert at sæð, var úrslitið av hesum í longdini. Mín teori er, at smátt um smátt vildu fólk byrja at ganga til sjónleik aftur, konsertsalir og framsýningarhøli vildu verið á tremur, útlánið á bókasøvnun og sölun í bókhandlum vildi vaksið, og ikki bara fyrri endurnirningar og bygðasøurnar, og kvóldskúlaskeiðini vildu verið yvirteknad. Kanska vildi tað tikið eina tíð, men eg ivist ikki eina løtu í, at tað hevði gjørt mun.

Við áhuga skapar tú áhuga. Enn eru vit so ikki komin til 1. januar ár 2000, men man hevur væl loyvi at droyma.....

Donsk sjónvarpsrøð í stríð við lógina

- Lógin bannar, at felagsskapir, politiskir flokkar og onnur stuðla framleiðslu av sendingum, sum verða sendar í DR og TV2, sigur Elisabeth Gerner Nielsen, mentamálaráðharri, ið tí ikki vil loyva TV2 at senda ein stóra sjónvarpsrøð um donsku arbeiðararørsluna

Turið Kjølbro

Danski mentamálaráðharrin Elisabeth Gerner Nielsen hevur noktað sjónvarps-rásini TV2 at senda eina sjónvarpsrøð í átta pørtum um donsku arbeiðararørsluna í 100 ár. Røðin er gjørd í sambandi við 100 ára føðingardagin hjá LO síðsta ár, skrifar Politiken. LO hevur stuðlað framleiðsluni av røðini við átta milliónum krónum.

- Tað er ikki rætt, at mentamálaráðharrin hevur noktað TV2 at senda sjónvarpsrøðina, sigur Elisabeth Gerner Nielsen í einum tíðindaskrivi dagfest 7. okt.

- Tað er lógin, ið bannar, at arbeiðarafelagsskapir, fakkfeløg, politiskir flokkar og átrúnaðarlígr felagsskapir stuðla framleiðslu av sendingum, sum verða sendar í DR og TV2. Tá ið sendingin ikki verður send, er tað bert tí, at TV2 ikki heldur lógina.

Trong talking?

Málið er hálvt annað ára

Elisabeth Gerner Nielsen, danskur mentamálaráðharri

gamalt. Tá vendi stjórni á rásini Jørgen Pedersen sær til mentamálaráðið fyrri at vita, um møguleiki var fyrri at broyta lógina, soleiðis at umrødda sendirøð verður send.

- Hóast mær persónliga dámar væl hesa verkætlanina, kann eg ikki gera nakað. Orsøkin er ikki ein trong

talking av lógini, tí lógin er einföld og møguleikar eru ikki at tulka lógina øðrvísi. Harumframt er tað rætt, at eg til fánýtis havi roynt at fingið politiskar orðførarar at broyta lógina, og tað haldi eg fram við í sambandi við komandi samráðingur við fjölmiðlarnar.

- Eisini er tað skeið, tá

ið Jørgen Pedersen sigur við Politiken, at sama krav er ikki til dokumentarsendingar, ið eru keyptar úr útlandinum. Júst somu krav verða sett útlendskum sendingum, og tað hevði tí eisini verið í stríð við lógina, um DR og TV2 sendu sendingar, sum pávin ella mafian høvdu sponsorað.

Danir og føroyingar svíkja, meðan íslendingar duga

Public-service rásirnar í Danmark og Føroyum megna ikki at gera nóg gott sjónvarpstilfar til ungdómin, men kanska áttu vit at kagað til Íslands, tí har hava tey eitt gott hugskot

Turið Kjølbro

Almennu public service loftmiðlarnir í Danmark svíkja tey ungu, halda danskir fólkatingspolitikarar. Tað gera føroysku loftmiðlarnir so sanniliga eisini, í øllum førum SvF, so bert sendir útlendskt tilfar til henda aldursbólkin.

I stríðnum fyrri at fáa stórri hyggjaratol, hava DR og TV2 valt at latið vera við at framleiða sjónvarpsendingar til tey ungu sum serligan málból. Men um rásirnar framhaldandi skulu fáa statsstuðul, má henda kósinn broytast, krevja fleiri politiskir flokkar, sum hotta við, at gongdin kann fáa avleiðing, skrifar Politiken.

- At vera ein public-service stoð merkir eisini at hava eina ábyrgd av at

senda gott tilfar til tey ungu, sum elvir til kjak, sum skapar hugburð og sum er upplýsandi. Tí er ikki nóg mikið at senda lættisoppasendingar, amerikanskir røðir og flatt undirhald, sigur Brian Mikkelsen frá Konservativa flokkinum.

- Rásirnar skulu senda ymiskar sendingar fyrri allar aldursbólkar. Duga tey ikki tað, eigur málið at verða tikið upp á komandi miðlasamráðingunum, og tá eigur at verða gjørt vart við, at ungdómssendingar skulu hava innihald, kjak, undirhald og upplýsing, sigur Aage Frandsen, orðførari fyrri SF í miðlamálum.

Fyrr savnaðu væl umtóktar ungdómssendingar á DR1 millum 400.000 og 600.000 ung framman fyrri skíggjan. Eftir at hesar

vörðu fluttar til DR2 fall hyggjaratalið niður á 20.000 - 30.000. Jørgen Ramskov í stjórni á Danmark Radio, ássannar, at rásin hevur ikki gjørt nóg mikið við ungdómssendingarnar. Nú miðjar DR2 ímóti at seta á stovn eina nýggja ungdómssendingar fyrri at fáa fleiri hyggjarar. Men Ramskov vísir samstundis á, at hyggjaragjaldið ikki er nóg mikið til at nokta allan tørv fyrri øll alla tíðina.

Íslendingar duga!

Íslenska public-service rásin RÚV hevur sett á stovn eitt netstað fyrri børn, kallað „Vitinn“, skrifar Daily News from Iceland. Endamálið er at skapa eitt alternativ fyrri børn, ið byggir á íslenska málið. Ein útvarpsending, eisini kallað

„Vitinn“ verður send hvønn dag kl. 19.00 á Radio 1, og innihaldið í sendingini er í samstarvi við tilboðið á netstaðnum.

Børn um alt Ísland, og íslendsk børn, sum búgva uttan fyrri Ísland, skulu siga frá tíðindum fyrri útvarpsendingina og netstaðið. Henda verkætlanin verður gjøgnumförd í samstarvi við teldufrálærana í skúlunum kring landið, og hvørja viku verður ein skúlaflokkur valdur út at gera tilfar til útvarpsendingarnar.

Stigið frá RÚV er komið, nú alt færri sjónvarpsendingar á íslendskum máli verða gjørdar, og meðan alt fleiri flokkast um internetið, har stórt sæð alt tilfar er á enskum, skrifar Daily News from Iceland.